

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2008. év június hó 5. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2008. június 12. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Fejér Megyei Bíróság B.347/2005/37. számú ítéletét **a következők szerint változtatja meg.**

Az I.r. vádlott börtönbüntetését 2 (kettő) évre, a II.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év fogházbüntetésre, a III.r. vádlott börtönbüntetését 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a IV.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év fogházbüntetésre enyhíti.

E vádlottakkal szemben a közügyektől eltiltás mellékbüntetés egyidejű mellőzésével a szabadságvesztés büntetéseket az I.r. vádlottnál 5 (öt) év, a II.r. vádlott esetében 2 (kettő) év, a III.r. vádlott tekintetében 3 (három) év, a IV.r. vádlottnál ugyancsak 3 (három) év próbaidőre felfüggeszti.

Az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén kell beszámítani a börtönbüntetésbe.

A VI.r. és a VIII.r. vádlottakat egyaránt megrovásban részesíti.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VI.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Fejér Megyei Bíróság a 2007. november 13. napján kelt B.347/2005/37. számú ítéletével

Az I.r. vádlottat 1 rb. hivatalos személyként, csekély mennyiségű kábítószerre átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette, 1 rb. csekély mennyiségű kábítószerre megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége és 1 rb. hivatali visszaélés büntette miatt halmazati büntetésül 2 év 6 hónap

börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Ellenben 1 rb. hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A II.r. vádlottat 1 rb. csekély mennyiségű kábítószerre átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége és 1 rb. csekély mennyiségű kábítószerre megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra,

A III.r. vádlottat 1 rb. megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette és 1 rb. csekély mennyiségű kábítószerre átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt halmazati büntetésül 1 év 10 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra,

A IV.r. vádlottat csekély mennyiségű kábítószerre részben előkészületként megvalósított, megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt 1 év 4 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az V.r. vádlottat az ellene hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A VI.r. vádlottat hivatali visszaélés büntette miatt 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 800 Ft-ban állapította meg. Az így kiszabott összesen 80.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 100 nap szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni.

A VII.r. vádlottat az ellene felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A VIII.r. vádlott bűnösségét felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetésben mondta ki. Ezért őt 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 1.000 Ft-ban állapította meg. Az így kiszabott 100.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 100 nap szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni.

Rendelkezett az I.r. vádlott tekintetében az általa előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, az elsőfokú eljárásban felmerült bünygyi költség viseléséről, továbbá a III.r. vádlottól lefoglalt összeg visszatartásáról.

A fenti ítélet ellen az ügyész a perorvoslatára fenntartott 3 napon belül az I.r., az V.r. és a VII.r. vádlottak terhére fellebbezést jelentett be a felmentő rendelkezések vonatkozásában, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében. A további vádlottak tekintetében az ítéletet tudomásul vette.

A vádlottak és védőik az ítélet ellen a következő fellebbezéseket jelentették be:

Az I.r. vádlott és védője részben felmentésért, részben enyhítésért, a II.r. vádlott és védője téves jogi minősítés miatt, részben felmentésért, részben enyhítésért, a III.r.

vádlott és védője enyhítésért, a IV.r. vádlott és védője a perorvoslatra fenntartott 3 napon belül enyhítésért, a VI.r. vádlott és védője, valamint a VIII.r. vádlott és védője felmentésért fellebbeztek.

A VI.r. vádlott védője perorvoslatát írásban is megindokolta az alábbiak szerint. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság több lényeges körülményt nem vett figyelembe, amely nélkülözhetetlen a bűnösség kérdésének vizsgálata során. Részletesen foglalkozik a rendőrség előtti útszakasz és a forgalmi rend leírásával, ezen belül az adott helyen a parkolást tiltó tábla láthatóságának kérdésével. Okfejtésében arra hivatkozik, hogy aki a parkoló bizonyos szakaszára oly módon áll be, ahogyan a VIII.r. vádlott tette, annak az esetében még gondatlanság sem róható fel. Ennek hiányában szabálysértést nem követ el a szabálytalanul parkoló személy. Védenccé által leadott rendszámok alapján senki ellen nem indítottak eljárást, és az sem bizonyított, hogy milyen tartalmú formanyomtatványt helyezett el a VI.r. vádlott a VIII.r. vádlott gépkocsiján. Elsősorban bűncselekmény hiányában, másodsorban bizonyítottság hiányában indítványozta a VI.r. vádlott felmentését a hivatali visszaélés büntette alól. Harmadsorban a bűnösség érintetlenül hagyása esetére a büntetés enyhítését, intézkedés alkalmazását kérte.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.248/2007/3. számú átiratában a IV. tényállási pontban írt cselekmény vonatkozásában az I.r., az V.r. és a VII.r. vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn.

Álláspontja szerint az ítélet a tényállás IV. pontja tekintetében megalapozatlan, mert részben hiányos, iratellenes, helytelen ténybeli következtetésen alapul és a bíróság az indokolási kötelezettségét is súlyosan megsértette. Okfejtése szerint mind a titkos információgyűjtés elrendelése, mind az ennek keretében beszerzett bizonyítékok felhasználhatósága a sorozatban elkövetésre figyelemmel megfelelt az elrendeléskor és az elsőfokú határozat meghozatalakor is a hatályos perrendi szabályoknak. Ezért azok az érintett vádlottak esetében felhasználhatók voltak. (Be.201.§ (1) bekezdés d./ pont, Be.206/A.§ (1) bekezdés.) Az elbíráláskor alkalmazandó, jelenleg hatályos büntetőeljárás jogszabályokban írt törvényi feltételek (Be.201.§ (1) bekezdés c./ pont, Be.206/A.§ (2) bekezdés) alapján ugyancsak aggálytalan e bizonyítékok felhasználhatósága. Bűnösséget megalapozó tényállás megállapítására azonban csak eltérő tényállás alapján kerülhetne sor, amelyre a másodfokú eljárás keretében nincs lehetőség. Ezért az elsőfokú ítéletnek a tényállás IV. pontja az I., V. és VII.r. vádlottak vonatkozásában felülbírálatra nem alkalmas.

A mérlegeléssel megállapított többi tényállás a II.r., a III.r., a IV.r., a VI.r. és a VIII.r. vádlottak esetében megalapozott, bűnösségük okszerű, cselekményeik minősítése törvényes. E vádlottak büntetése megfelelő, azok enyhítésére egyik vádlottnál sem lát megfelelő indokot.

Végző soron indítványozta, hogy az elsőfokú ítéletet a Be.373.§ (1) bekezdés III/a. pontja, valamint a 376.§ (1) bekezdése alapján az I.r., az V.r. és a VII.r. vádlottak

vonatkozásában helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot velük szemben utasítsa új eljárás lefolytatására. Ugyanakkor a további vádlottak tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A nyilvános ülésen a III.r. és az V.r. vádlottak nem jelentek meg, távolmaradásuk a nyilvános ülés megtartását nem akadályozta.

A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője mindenben az átiratukban foglaltak szerint szólalt fel és az annak megfelelő indítványt tette.

Az I.r. vádlott védője felszólalásában hangsúlyozta, hogy a hivatkozott telefonhívások során konkrétan nem beszélnek soha kábítószerrel, fajtát és mennyiséget sem említenek. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság olyan következtetéseket vont le, amelyek a beszélgetésekből nem hallhatók ki. Sem a kábítószer fajtájára, sem mennyiségére és hatóanyagtartalmára nincs bizonyíték, a bíróság ténybeli következtetései nem helytállóak.

Ami elfogadhatóan bizonyított, az a ruházat átvizsgálásánál a védencénél talált és saját fogyasztást szolgáló alig egy gramm speed és az általa elismerten korábban fogyasztott speed volt. Ugyanakkor ez a mennyiség a csekély mértéket meg sem közelítette, elterelésen, elvonókúrán is részt vett. Így a megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt nem büntethető. Az átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés nem bizonyított, ez okból ugyancsak a felmentése indokolt. Emellett hivatali visszaélés büntette alóli felmentő rendelkezés helybenhagyását kérte. Az ezzel kapcsolatos titkos adatszerzés eredményének felhasználhatósága körében az elsőfokú bíróság álláspontját osztotta.

A II.r. vádlott védője a részbeni felmentés iránti perorvoslata körében arra hivatkozott, hogy az átadással elkövetett kábítószerrel visszaélésre kizárólag a telefonbeszélgetések szolgálnak bizonyítékkul. Okfejtése szerint a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékok felhasználását az elbíráláskor hatályos jogszabály alapján kell megítélni. Ugyanakkor a megyei bíróság elnöki igazolásának beszerzésére kísérlet sem történt, amely a titkos információgyűjtés időtartamát és annak célját, a bűncselekmények megnevezését alátámasztaná. Ezért e bizonyítékok nem használhatók fel.

Álláspontja elvetésének esetére kifogásolta a kábítószer fajtájára és hatóanyagtartalmára vont bírói következtetést. Jóllehet ez nem érintené a jogi minősítést, de marihuana és kisebb hatóanyag mellett a csekély mennyiségben belül az arány meg kisebb mértékű lehetne, amely a büntetésnél értékelhető.

Védence lakásán lefoglalt kábítószer a saját fogyasztására szolgált, ebben beismerte bűnösségét.

Elsődleges kérelme szerint az átadással elkövetett cselekmény alól a II.r. vádlott felmentését indítványozta. Ennek elvetése esetére is eltúlzottan súlyosnak találta a

büntetlen előéletű vádlottal szemben a végrehajtható szabadságvesztés alkalmazását. Másodlagos indítványában méltányos büntetés kiszabását kérte.

A III.r. vádlott védője a tényállást megalapozottnak, a minősítést törvényesnek találta. A büntetés enyhítése iránti fellebbezését védenccé fiatal felnőtt mivoltával, büntetlen előéletével és a jelentős időmúlással indokolta. A szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését kérte, amely indítvány egyébként megfelel az elsőfokú ügyészi perbeszéd indítványának is.

A IV.r. vádlott védője arra hivatkozott, hogy védencét átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségével vádolta az ügyész, az elterelésen részvétele azonban csak a megszerzéssel megvalósított adott bűncselekmény esetén bírt volna jelentőséggel. Végül kábítószer megszerzésében mondta ki a bíróság védenccé bűnösségét, azonban büntetése aránytalanul súlyos. A IV.r. vádlott büntetlen, 4 év időmúlás állapítható meg, külföldön dolgozik. Elsődlegesen pénzbüntetés, másodsorban felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását kérte.

Az V.r. vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Felszólalásában osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, amely szerint a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyíték a hivatali visszaélésnél nem használható fel. Másodsorban amellett érvelt, hogy az V.r. vádlott részéről felelősségre vonásra alkalmas szabályszegés nem állapítható meg, így a jogtalan előny szerzési célzat, mint az egyik tényállási elem is hiányzik.

A VI.r. vádlott védője felszólalásában az írásban benyújtott fellebbezése indokait fenntartotta, illetve megismételte. Kiegészítésként további két kifogást említett. Elsőként az ítélet indokolásának 21. oldal 4. bekezdésében a tiltó tábla láthatósága álláspontja szerint iratellenes. Utalt arra is, hogy védenccé a figyelmeztetéssel az intézkedést befejezte, ha pedig le is húzta a listáról az adott gépkocsit, az legfeljebb belső fegyelemsértés lehet. További rendőri intézkedés nem volt várható, ezért a jogtalan előny alapja hiányzik. Elsődlegesen a VI.r. vádlott felmentését, másodlagosan az elsőfokú ügyészi indítvány szerinti intézkedés alkalmazását kérte.

A VII.r. vádlott védője a felmentő rendelkezés helybenhagyása mellett fejtette ki érveit. Ennek lényege szerint a rendőri intézkedés során a szabálysértési eljárás feltételei nem álltak fenn, a járőröknek nem is állt szándékában feljelentést tenni, az egész közlés csak tréfa volt.

Egyetértett azzal, hogy a titkos telefonlehallgatások nem használhatók fel bizonyítékként. Ellenkező esetben sem lennének alkalmasak bűnösség megállapítására, mert az I.r. vádlott csak tájékoztatást kért, kötelességszegés nem történt, hivatali visszaélés nem valósult meg. Tettes hiányában védenccé felbujtói minősége, mint járulékos elkövetői kapcsolat sem lenne megállapítható. Ezért a VII.r. vádlott felmentésének helybenhagyását indítványozta.

A VIII.r. vádlott védője a felmentés iránti fellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint a parkolás helyszínét a tényállás nem kellő részletességgel rögzíti, az indokolás 21. oldal 4. bekezdése pedig iratellenes. Védenca a tiltott helyen parkolás szabálysértését nem követte el, ezért jogtalan hátránytól nem kellett tartania, tehát jogtalan előnyért sem kellett ismerősehez folyamodnia.

Ha nincs szabálytalan magatartás, akkor nem jelenthetik fel, hivatali visszaélés sem történhet, erre felbujtani sem lehet. Másrészt a figyelmeztetés befejezett intézkedést jelent, további joghátrány, ami alól szabadulni akarna, nem feltételezhető. Hiányzik a hivatali visszaélésre felbujtás szándékossága, de a jogtalan előnyszerzési célzata is. Védenca tapasztalatlansága miatt csak tanácsot kért, ezért bűncselekmény hiányában a felmentését indítványozta.

Az utolsó szó jogán az I.r. vádlott előadta, hogy 2006. március 25-én Patrik utónevű gyermeke született, ezt az elsőfokú ítélet nem tartalmazza. Főiskolát végzett, nyelvvizsgát tett, folyamatosan dolgozik. Olyan büntetés kiszabását kérte, amely nem szakítja el a családjától.

A II.r. vádlott előadta, hogy 2008. január 15-től egy Kft-nél dolgozik, továbbá csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A IV.r. vádlott bejelentette, hogy tetőfedőként Hollandiában dolgozik, keresetéből idős szüleit támogatja. Egyebet nem kívánt elmondani.

A VI.r. vádlott, a VII.r. vádlott és a VIII.r. vádlott nem kívántak élni az utolsó szó jogával.

A fellebbezések közül az enyhítés iránti védelmi perorvoslatok alaposnak bizonyultak.

A Fővárosi Ítéltábla kétirányú fellebbezések folytán bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását.

Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Utalni kell azonban arra, hogy az ítélet bevezető részében tévesen tüntette fel a 2006. november 27., 2007. február 5., március 26. és május 7. napjait, mert 2007. június 28., napján az eljárást meg kellett ismételni. Az ezt megelőző tárgyalási napokat ezért figyelmen kívül kell hagyni és a bevezető részben sem kell feltüntetni. A tárgyalás megismétlése szabályszerűen történt és az elsőfokú bíróság ezt követően is megtartotta az eljárási rendet.

A megyei bíróság ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a lehetséges bizonyítékokat feltárta és azokat megfelelően értékelte.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének kellő alapossággal eleget tett. Tényállási pontonként részletesen megindokolta, hogy az egyes vádlottak

előadásából mely részletek támasztják alá egymást, melyek azok a védekezések, amelyek egymásnak, vagy önmaguknak, illetve a további bizonyítékoknak ellentmondanak. Összefoglalóan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége logikus, meggyőző, ténybeli következtetései helytállóak.

A tényállás 1. pontjában az I.r., a II.r., a III.r. és a IV.r. vádlott megszerzéssel, illetve átadással megvalósult kábítószerrel visszaélés bűncselekmények elkövetése megnyugtatóan bizonyított. Mind a négy vádlott lényegében elismerte saját kábítószer fogyasztását, illetve megszerzését. Közülük a III.r. vádlott a tárgyaláson a váddal egyező beismerő vallomást tett, amely már a kábítószer átadásának elismerését is magába foglalta. Ezzel önmagán túl vádlott-társait is terhelő vallomást tett, amelyet egyéb bizonyítékok is alátámasztottak. Jelentős súlya volt a lefoglalási, házkutatási jegyzőkönyveknek, I. és IV.r. vádlott tettenérése során történt ruházatátvizsgálásnak és az indokolásban szereplő tanúvallomásoknak. Nem volt elfogadható a védők kifogása a titkos információgyűjtés során lehallgatott telefonbeszélgetések felhasználási módja és értékelése körében.

Az elsőfokú ítélet 14-15. oldalán részleteiben is megjelölte a bíróság a bizonyítékokul szolgáló lehallgatási jegyzőkönyvek sorszámát és tartalmát. Megjelölte azokat is, amelyekből nem vonható következtetés a vádlottak terhére. Mérlegelése tehát körültekintő, nélkülözi az általánosítást, és messzemenően figyelemmel volt az in dubio pro reo elvére is. A kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem róta a vádlottak terhére.

Ugyanakkor a védelem álláspontjával szemben nem kizárólag a telefonbeszélgetések adtak alapot a kábítószer fajtája, esetenkénti mennyisége és hatóanyagtartalma megállapításához. Az előzőekben említett egyéb bizonyítékokkal együttesen a megyei bíróság a vitatott kérdésekben helytálló ténybeli következtetésekre jutott. Minden esetben - mennyiség és hatóanyag tartalom tekintetében - a lehető legkedvezőbb módon rögzítette a tényállást. A védelem is elismerte, hogy speed helyett esetenként marihuana megállapításánál sem változna a jogi minősítés. A bíróság ténybeli következtetéseinek megváltoztatására azonban nincs alap, de jelentőséggel sem bír.

Egyebekben a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékok felhasználhatósága kérdéséről az ítélet tábla a tényállás IV. pontja körében fejt ki részletesen az álláspontját. Ehelyütt azonban előzetesen leszögezi, hogy a kábítószerrel visszaélés bűncselekmény kapcsán a titkos információgyűjtés eredményének felhasználása törvényes. A II.r. vádlott védőjének megjegyzésével ellentétben az elrendelésről megfelelő igazolás áll rendelkezésre. A Fővárosi Bíróság Titokvédelmi Felügyelőjének - nyomozati iratok II. kötet 695. oldalán becsatolt - igazolása pontosan rögzíti a szükséges adatokat. Ennek részleteit az ítélet indokolása a 14. oldal 4. bekezdésében helyesen tartalmazza.

A tényállás II. és III. pontjában rögzített tények az adott vádlotti előadásokon és az azokat alátámasztó bizonyítékokon alapulnak. E tényállásokat lényegében nem érte támadás.

A vádirati tényállás - helyesen - II. pontjában foglalt, az ítéleti tényállás IV. pontjában írt hivatali visszaélés büntette alól a megyei bíróság bizonyítékok hiányában mentette fel az I.r., az V.r. és a VII.r. vádlottakat. A megyei bíróság álláspontja szerint e cselekményre kizárólag a titkos információgyűjtés során beszerzett telefon lehallgatások - mint bizonyítékok - állnak rendelkezésre. E bizonyítékok beszerzése megfelel a titkos információ gyűjtésre vonatkozó törvényi rendelkezéseknek és ezért törvényes volt, de nem használható fel a Be. 206/A.§ (1) bekezdés a./ pontja értelmében. A hivatali visszaélés büntette 3 évi szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény, amelynél hiányzik a Be.201.§ (1) bekezdésében előírt feltételek megléte.

A megyei bíróság nem részletezte a beszerzés törvényességének megállapításakor, hogy a hivatali bűncselekmény tekintetében külön vizsgálta-e a Be.201.§ (1) bekezdésében felsorolt feltételeket - kiemelve jelen esetben az 5 évi szabadságvesztéssel fenyegetettséget, illetve a sorozatban elkövetést, - vagy megállapítása összevontan a kábítószerrel visszaélés bűncselekményekre alapozottan történt. Erre egyrészt azért szükséges külön utalni, mert az ügyésznek a megyei bírósággal ellentétes jogi okfejtése részben ezen alapul, másrészt pedig az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a perrend is módosult.

Az ügyészi fellebbezés és a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint a titkos információgyűjtés elrendelése, illetve felhasználhatósága a sorozatban elkövetésre figyelemmel megfelelt mind az elrendelésekor, mind az elsőfokú határozat meghozatala idején a hatályos perrendi szabályoknak. A titkos információgyűjtést kábítószerrel visszaélés büntettének és sorozatjelleggel elkövetett hivatali visszaélés büntettének gyanúja miatt rendelték el. Az I.r. vádlott által 2004. április 9. és május 28. között elkövetett bűncselekmények száma 13, azok bűncselekmény fajtánként nem különíthetők el, ezért azok sorozatban elkövetettként értékelendők.

Az ügyész utal továbbá a jelenleg hatályos perrendben a Be.201.§ (1) bekezdés c./ pontjára és a Be.206/A.§ (2) bekezdésére, amely törvényi változás folytán - a hivatali visszaélés három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett alakzata esetében - már aggálytalan az így beszerzett bizonyítékok felhasználhatósága.

A Fővárosi Ítéltábla a megyei bíróság végső döntésével értett egyet, amely szerint a hivatali visszaélés büntette kapcsán a titkos információgyűjtés eredményeként készült lehallgatási jegyzőkönyvek bizonyítékként ebben az ügyben nem használhatók fel. Ennek indokai a következőkben foglalhatók össze.

Az ügyben titkos információgyűjtés engedélyezésére kábítószerrel visszaélés büntette és hivatali visszaélés büntette miatt került sor. Az igazolás szerint „a titkos

információgyűjtés célja a Btk.282/A.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő visszaélés kábítószerrel büntette, valamint a Btk.225.§-ba ütköző és minősülő hivatali visszaélés büntett megalapozásának gyanúja volt.” Megállapítható tehát, hogy az elrendelés igazolásában a hivatali visszaélés büntette kapcsán a sorozatos elkövetésre nem történt utalás.

A RSZVSZ vezetője 2004. június 30-án 5 rb. hivatali visszaélés büntette és kábítószerrel visszaélés büntette miatt tett feljelentést. A hivatali bűncselekmények kapcsán 4 rb. hivatali visszaélés büntette miatt az eljárást az ügyész megszüntette, és vádemelésre csak 2 rb. hivatali visszaélés büntette miatt került sor.

Az ügyészi álláspont a cselekmények sorozatos elkövetésére alapítja a beszerzés törvényességét, ezért szükséges ennek értelmezése.

A sorozatos elkövetés rövid időközökben, sokszor ismétlődő azonos, vagy hasonló jogtárgy sérelmét jelenti. Tény, hogy a feljelentés 5 rb. hivatali visszaélést tartalmazott, tehát sorozatként is értékelhető, azonban vádemelésre csak 2 rb. ilyen cselekmény miatt került sor. A kétszeres halmazat pedig sorozatként nem értelmezhető.

Utalni kell arra is, hogy a beszerzés törvényessége és a felhasználás lehetősége elválik, mindkét kérdést külön vizsgálat tárgyává kell tenni.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a hivatali visszaélés bűncselekményei miatt a bizonyíték beszerzésének törvényessége aggályos.

A titkos adatszerzés engedélyezésének és végrehajtásának idején hatályos Be.206.§ (3) bekezdése értelmében a titkos adatszerzés eredménye a büntető eljárásban a célhoz kötöttség mellett csak akkor használható fel, ha a Be.201.§ (1) bekezdésében írt feltételek fennállnak. A Be.201.§ (1) bekezdés a./ pontja az öt évi, vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő szándékos, a c./ pont a sorozatban, vagy szervezett elkövetéssel megvalósult bűncselekményt jelöli meg.

Az adott ügyben a sorozatban megvalósult bűncselekmény értelmezéséről az ítéltábla az előzőekben már kifejtette az álláspontját.

A sorozatban elkövetés, mint a bizonyíték törvényes beszerzésének egyik lehetséges kritériuma azonban további kétségeket is felvet.

Az Alkotmánybíróság 2/2007. (I.24.) AB határozatával többek között megállapította, hogy a Be.201.§ (1) bekezdés b./ c./ pontjai, a d./ pontban a sorozatban, vagy szervezett elkövetéssel szövegrész, valamint az e./ és f./ pontok alkotmányellenesek, ezért azokat 2007. december 31. napjával megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság elvi élel leszögezte, hogy a titkos eszközök és módszerek alkalmazása terén a 2006. június 30. napjáig hatályban volt szabályozás tág teret

adott az önkényes jogértelmezésre, amely megkérdőjelezi a tisztességes eljárást biztosító bizonyítás törvényességét.

Az Alkotmánybíróság tehát megállapította, hogy az akkor hatályos Be.206.§ (3) bekezdése, ebből kiemelve törvényi előfeltételként a sorozatban elkövetést, alkotmányellenes, sérti a védelem tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos követelményét.

A 2006. évi LI. tv. 2006. július 1-től már eltérően szabályozta a titkos adatszerzés, és különválasztva a titkos információszerzés lehetőségét és eredményének felhasználhatóságát.

Ez a perrendi módosítás azonban csak abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatala idején a Be.206/A.§ (1) bekezdés a./ pontjában foglaltakat vizsgálta, ideértve a Be.201.§ (1) bekezdésének felsorolását. Ezek között szerepelt a legalább 5 évi szabadságvesztéssel fenyegetettség és a sorozatban elkövetés is.

Az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a 2007. évi CLXXXIII. tv. újra módosította 2008. január 1. napjától a Be. V. Címében a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés teljes perrendi szabályozását. Az eljárási törvény e körben megvalósult módosítása nyilvánvalóan a jelzett 2/2007. AB határozat nyomán, az abban részletesen kifejtett álláspont és elvi iránymutatás alapján történt.

A jelenleg hatályos Be.201.§ (1) bekezdés c./ pontjában felsorolt bűncselekmények között megtalálható a hivatali visszaélés három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett alakzata, ellenben a sorozatban elkövetés, mint törvényi előfeltétel a felsorolásban már nem szerepel.

Az ítélőtáblának tehát arról kellett döntenie, hogy a titkos adatszerzés időpontjában utóbb alkotmányellenesnek nyilvánított eljárási szabály szerint beszerzett bizonyíték a Be.206./A.§ (1) bekezdés a./ pontja szerint felhasználható-e.

Az előzőekben kifejtettek alapján az ítélőtábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a titkos információgyűjtés a 2. rb. hivatali visszaélés bűncselekményei tekintetében alkotmányellenes szabályon alapult, a sorozatban elkövetés követelménye bizonytalan, sérti a kiszámíthatóság elvét. Az ilyen alapon beszerzett bizonyítékok felhasználására a perrend másodfokú elbírálás idejére eső megváltozására tekintettel az ítélőtábla nem látott törvényes lehetőséget. Kétségtelen, hogy a vádirati tényállás II. pontjában írt hivatali visszaélés büntette kizárólag a lehallgatási jegyzőkönyveken alapult, s így módon a vádat egyedül alátámasztó bizonyítékot kellett mellőzni. A bizonyíték különös jelentősége miatt sem lehet eltekinteni a bizonyítás törvényessége iránti aggályoktól, illetve a tisztességes eljárás követelményétől.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az I.r., az V.r. és a VII.r. vádlottak tekintetében nem látott törvényes lehetőséget az ítélet hatályon kívül helyezésére és velük szemben a jelzett bizonyítékok felhasználásával új elsőfokú eljárás lefolytatására.

A tényállás V. pontjában a VIII.r. vádlott parkolásával kapcsolatos ítéleti tényállást a VI.r. és a VIII.r. vádlott bűnösségüket tagadó, de bizonyos tényeket egyezően tartalmazó előadásuk, a tanúk vallomása és helytálló ténybeli következtetések útján megalapozottan rögzítette az elsőfokú bíróság. Az indokolás 18. oldal 7. bekezdésében névelírás történt azt az ítéltábla kijavítja. A VIII.r. vádlott már a nyomozás során, de a tárgyaláson csatolt írásbeli önvallomásában is elismerte, hogy telefonon valóban felhívta az I.r. vádlottat. A nyomozás során segítség kérésével, később csak tanácsalanságával indokolta lépését. A megyei bíróság a VIII.r. vádlott nyomozati vallomását fogadta el a bizonyítékok logikus mérlegelésével. A gépkocsira elhelyezett rendőri intézkedés tartalma az egymást követő események menetéből logikusan következik. Tény, hogy ott parkolt, rendőri intézkedés történt és olyan telefonváltások zajlottak, amelyek a rendőri intézkedés szokásos menetébe beleavatkoztak. A helyszín részletes leírása, illetve az esetleges szabálysértés tényleges megítélése független a hivatali visszaélés bűncselekményének tényállási elmeitől. Azok a körülmények, hogy a VIII.r. vádlott honnan hajtott be autójával a rendőrség előtti parkolóba, ennek során látnia kellett-e az ott parkolást tiltó táblát és követett-e el szabálysértést, egy szabálysértési eljárás keretében vizsgálendő kérdések.

Ilyen védelmi érveléssel nem mérlegelhető felül a bíróság által megállapított tényállás, amely szerint a VIII.r. vádlott autóján feljelentésről szóló tájékoztatót helyezett el az intézkedő rendőr, s ezt követően zajlottak az egyes vádlottak közötti telefonbeszélgetések.

Az előzőekre figyelemmel az ítéltábla a vonatkozó indokolásból a 21. oldal 4. bekezdésében foglalt, záróvonallal átlépésére vonatkozó megállapítást mellőzi, mert az szükségtelen, de ellentmond az előtte lévő bekezdésben foglalt helyes értékelésnek.

Az elsőfokú bíróság tényállását, a személyi körülmények körében, az ítéltábla a másodfokú nyilvános ülésen elhangzott nyilatkozatok alapján kiegészítette a következőkkel:

Az I.r. vádlott főiskolát végzett, folyamatosan dolgozik, egy kiskorú gyermeke van.

A IV.r. vádlott jelenleg Hollandiában dolgozik tetőfedőként, idős szüleit támogatja.

E kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt tényállás teljes és minden tekintetben megalapozott.

Az I.r., az V.r. és a VII.r. vádlottakkal szemben a fellebbviteli főügyészégi indítvány teljesítésére nem volt alap.

Az ügyészi állásponttal ellentétben a titkos információgyűjtés eredményének mellőzésével rögzített IV. tényállási pont nem alkalmas bűnösség megállapítására. E tényállásban nem szerepel, hogy a VII.r. vádlott ellen bármilyen eljárást terveztek volna indítani. Ezzel kapcsolatos kérdés nem hangzott el, és a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem is vonható arra következtetés, hogy a jogtalan előny szerzése felmerülhetett.

Bizonyítékok hiányában történt felmentésük törvényes, miután a rendelkezésre álló bizonyítékok nem alkalmasak e vádlottak bűnösségének az 1 rb. hivatali visszaélés büntetében történő megállapítására.

Az elsőfokú ítéletben - ítélet 21. oldal 5. bekezdésében a felmentő rendelkezésnél - a megyei bíróság által felhívott jogalap hiányos.

Helyesen a vádirati tényállás II. pontjában foglalt, a Btk.225.§-ában meghatározott hivatali visszaélés büntette alól az ott írt vádlottak felmentése a Be.231.§ (1) bekezdése szerint, a Be. 6.§ (3) bekezdés b./ pontján alapul.

A megyei bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen következtetett az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., a VI.r. és a VIII.r. vádlottak bűnösségére és az általuk megvalósított bűncselekmények jogi minősítése is törvényes.

A jogi indokolás két pontatlanságát azonban az ítélet tábla helyesbítette.

Nevezetesen a 19. oldal utolsó előtti bekezdésében a VIII.r. vádlott az általa megvalósított közlekedési szabálysértés szövegrészt az általa feltételezett közlekedési szabálysértésre módosítja.

A II.r. vádlottra vonatkozóan az ítélet 20. oldal első bekezdésében a csekély mennyiségű kábítószerre átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége helyesen a Btk.282/A.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a./ pontja szerint minősül.

Egyebekben a jogi indokolás helytálló, és a felhívott anyagi jogi rendelkezések is pontosak.

Az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., a VI.r. és a VIII.r. vádlottakkal szemben a büntetések kiszabása során az elsőfokú bíróság részben tévesen, részben hiányosan értékelte a bűnösségi tényezőket.

Az enyhítő körülmények közül az ítélet tábla mellőzte az I.r. és a VI.r. vádlott esetében büntetlen előéletüket, miután rendőrként ez alkalmazási követelmény volt. Valamennyi vádlottnál azonban a jelentős időmúlás további hónapokkal

hosszabbodott az elsőfokú ítéletet követően, és összességében már a 4 évet is meghaladta.

További enyhítő körülmény az I.r. vádlottnál is az egy kiskorú gyermekes családi állapota, míg a III.r. vádlottnál a tárgyaláson elhangzott teljes beismerése. Ugyanakkor az I.r. vádlottnál annak nem tulajdonítható súlyosító hatás, hogy a kábítószerrel visszaéléssel olyan bűncselekményeket valósított meg, amelyeket rendőrként meg kellett volna akadályoznia. Rendőri minősége e bűncselekménynél minősítő körülmény, így a kétszeres értékelés kizárt.

Mindezeket is alapul véve, az ítélőtábla a vádlottakkal szemben kiszabott büntetésekkel nem értett egyet, azokat eltúlzottan súlyosnak találta.

Ezért a szabadságvesztés büntetések tartamát az I.r. vádlottnál 2 évre, a II.r. vádlottnál 1 évre, a III.r. vádlottnál 1 év 2 hónapra, a IV.r. vádlottnál 1 évre enyhítette.

Ugyanakkor az ítélőtábla lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetések végrehajtásának felfüggesztésére. A rendelkezés a II.r. és a IV.r. vádlott esetében a Btk.89.§ (1) bekezdésén alapul. Az I.r. és a III.r. vádlottnál különös méltánylást érdemelnek a javukra szóló enyhítő körülmények, ezért a Btk.89.§ (2) bekezdése alkalmazható.

Az említett vádlottaknál a próbaidő tartamát az ítélőtábla úgy határozta meg, hogy az kellő alappal szolgálja a büntetés célját. Az I.r. vádlottnál indokolt a törvény szerint alkalmazható leghosszabb, 5 év próbaidő. Társainál rövidebb, nevezetesen a II.r. vádlottnál 2 év, a III. és IV.r. vádlott esetében 3-3 év próbaidőt határozott meg az ítélőtábla.

Egyúttal e vádlottaknál a közügyektől eltiltás mellékbüntetést a Btk.53.§-a értelmében mellőzni kellett.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát, az I. és III.r. vádlottnál helyesen határozta meg a megyei bíróság a Btk.43.§ a./ pontja szerint börtönben, a II.r. és a IV.r. vádlott esetében azonban tévedett, a helyes végrehajtási fokozat fogház a Btk.44.§-a értelmében.

Az I.r. vádlott tekintetében az előzetes fogvatartást a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén kell beszámítani.

Az ítélőtábla álláspontja szerint a VI.r. és a VIII.r. vádlottakkal szemben büntetés kiszabása sürgős. A cselekmény súlya és az igen jelentős időmúlás alapján az ítélőtábla úgy találta, hogy esetükben intézkedés alkalmazása megfelelő joghátránynak bizonyul. Ezért őket a Btk.71.§ (1) bekezdése értelmében megrovásban részesítette.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása a Be.372.§ (1) bekezdése szerint történt.

Az ítélőtábla egyebekben a megyei bíróság ítéletét az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VI.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlott tekintetében a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2008. év június hó 12. napján

Dr. Szigeti Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Révész Tamásné sk.
előadó bíró

Dr. Rédei Géza sk.
bíró

A Fejér Megyei Bíróság B.347/2005/37. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf. 53/2008/11. számú ítéletében foglalt változtatással az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VI.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlott tekintetében 2008. június 12. napján jogerőre emelkedett és az I.r., a II.r., a III.r., továbbá a IV.r. vádlottak szabadságvesztés büntetéseivel kivételével végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2008. év június hó 12. napján

Dr. Szigeti Ágnes sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő